

Уманський національний
університет садівництва

Факультет менеджменту

Кафедра соціально-гуманітарних і
правових дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Правознавство»

Рівень вищої освіти:	<u>Перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність:	<u>241 «Готельно-ресторанна справа»</u>
Освітня програма:	<u>«Готельно-ресторанна справа»</u>
Семестр:	<u>2</u>
Рік навчання (курс):	<u>1</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>4,5</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Людмила Машковська, к.ю.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін Зінаїда Білошкурська, к.ю.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін
Профайл лектора	https://social.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/mashkovska-ludmila-volodimirivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	mila.7k77@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/enrol/index.php?id=811

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	➤ формування глибоких теоретичних знань з теорії держави і права та провідних галузей українського законодавства для розуміння складних проблем держави і права, конституційного процесу, державного будівництва та правового регулювання відносин у багатьох галузях суспільного життя, а також порядку та встановлених законодавством вимог щодо захисту порушених прав, набуття практичних навичок в оперуванні положеннями чинного законодавства та вмінь користуватися нормативно-правовими актами.
Завдання курсу	➤ ознайомитися з основними законодавчими актами України; розглянути теорії виникнення держави і права; особливості основних галузей права: конституційного, трудового права, цивільного, кримінального, адміністративного, фінансового, господарського, сімейного; ознайомлення з законодавчими актами Верховної Ради України; нормативно-правовими актами Президента України, Кабінету Міністрів, міністерств і відомств для формування правової культури майбутніх працівників, фахівців народного господарства на сучасному етапі розвитку економіки України.
Загальні компетентності	➤ здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Програмні результати навчання	➤ знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу; ➤ розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання (балів)
Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права				
Тема 1. Походження держави і права. Основи конституцій. права.	4/6	Знати причини і шляхи виникнення держави і права, теорії походження держави і права, поняття та ознаки права, систему права, джерела права, визначення законів і підзаконних нормативно-правових актів, поняття та види правовідносин, ознаки і види правопорушень, юридичну відповідальність, поняття і основні властивості Конституції України, основні положення Конституції України, основні права, свободи і обов'язки людини і громадянина, гарантії прав і свобод людини і громадянина, конституційно-правовий статус органів державної влади та органів місцевого самоврядування.	Підготовка доповіді за темою практичного заняття.	10
Змістовий модуль 2. Основні галузі права				
Тема 2. Основи трудового права.	4/2	Знати зміст трудового договору та трудові правовідносини, колективний договір, умови та порядок прийняття на роботу, порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника та з ініціативи власника або уповноваженого ним органу, робочий час і його види, час відпочинку, види дисциплінарних стягнень та порядок їх накладення, матеріальну відповідальність сторін трудового договору, Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів. Вміти проаналізувати організаційно-правові форми і види соціального забезпечення.	Усне опитування. Підготовка презентації за темою практичного заняття.	10
Тема 3. Основи цивільного,	4/4	Знати поняття і ознаки правочинів, поняття та	Усне опитування.	10

сімейного та житлового права.		строки позовної давності, право власності, зобов'язальне право, загальну характеристику спадкування, види спадкування, поняття шлюбу, умови та порядок його укладення, підстави та порядок розірвання шлюбу, майнові права подружжя, взаємні права та обов'язки батьків і дітей Вміти проаналізувати процес опіки, піклування, усиновлення.	Підготовка презентації за темою практичного заняття.	
Тема 4. Основи господарського та фінансового права.	4/6	Знати предмет та методи господарського права, поняття та види господарської діяльності, види господарсько-правової відповідальності, правове регулювання банкрутства, загальні положення фінансового права, організацію, органи, види, методи і значення фінансового контролю, бюджетне право, бюджетний устрій та бюджетний процес в Україні. Вміти виділити та проаналізувати податкове право і податкові правовідносини.	Усне опитування. Підготовка доповіді за темою практичного заняття	10
Тема 5. Основи земельного та екологічного права.	2/2	Знати земельне право та земельні правовідносини, земельний кодекс України, склад та цільове призначення земель України, права на землю, правові засади ринкового обігу земельних ділянок, предмет і джерела екологічного права. Вміти охарактеризувати механізм забезпечення екологічної безпеки, юридична відповідальність за порушення екологічного законодавства.	Усне опитування. Підготовка доповіді за темою практичного заняття	5
Тема 6. Основи адміністративного права.	4/4	Знати предмет і методи і систему адміністративного права, адміністративно-правовий статус громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства та біженців.	Усне опитування. Підготовка доповіді за темою практичного заняття	5

		Вміти охарактеризувати адміністративний примус, відповідальність, стягнення.		
Тема 7. Основи кримінального права.	2/2	Знати поняття злочину та його ознаки, стадії вчинення злочину, види співучасті у вчиненні злочину, кримінальна відповідальність та види кримінальних покарань. Вміти охарактеризувати поняття корупції та корупційні злочини, поняття та види службових злочинів, службова недбалість та службове підроблення, кримінальна відповідальність неповнолітніх.	Усне опитування. Підготовка презентації за темою практичного заняття.	5
Тема 8. Судоустрій та правоохоронні органи	2/2	Знати поняття, завдання, ознаки та принципи здійснення правосуддя в Україні, загальну характеристику судової системи України, органи юстиції та нотаріату в Україні, поняття, завдання та функції поліції в Україні. служби безпеки України. Вміти охарактеризувати адвокатуру в Україні, інші правоохоронні органи.	Усне опитування. Підготовка доповіді за темою практичного заняття	5
Тема 9. Основи митного права та міжнародного приватного права.	2/4	Знати загальну характеристику митного права, митні органи України, митний режим як різновид адміністративно-правового режиму, митний контроль, відповідальність за порушення митних правил, поняття міжнародної підсудності. Вміти виділити і охарактеризувати предмет, методи, суб'єкти і систему міжнародного приватного права, його джерела, міжнародний цивільний процес.	Усне опитування. Підготовка доповіді за темою практичного заняття	10
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс		28/32		100

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки рефератів та індивідуальних науково-дослідних завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела:

Нормативні акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. / Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Конституція України: науково-практичний коментар / В. Б. Авер'янов та ін.; голова редкол. В. Я. Тацій; Академія правових наук України. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. С.806.
3. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr> (дата звернення: 01.02.2020).
4. Конституція Пилипа Орлика: оригінал та його історія / підгот. О. Б. Вовк / Архіви України. – 2010. – № 3/4. С. 145–166.
5. Конституційний Договір між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації функціонування державної влади і місцевого самоврядування в

Україні на період до прийняття нової Конституції України від 08.06.1995. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1к/95-вр> (дата звернення: 01.02.2020).

6. Закон України від 04.11.1991 № 1777-XII (зі змінами) «Про державний кордон України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>.

7. Закон України від 25.06.1992 №2494-XII (зі змінами) «Про національні меншини в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>.

8. Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII (зі змінами) «Про статус народного депутата України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>.

9. Закон України від 04.04.1995 № 116/95-ВР (зі змінами) «Про комітети Верховної Ради України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/116/95-вр>.

10. Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР (зі змінами) «Про місцеве самоврядування в Україні»: URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.

11. Закон України від 23.12.1997 № 776/97-ВР (зі змінами) «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80>.

12. Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР (зі змінами) «Про Раду національної безпеки і оборони України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183/98-вр>.

13. Закон України від 23.12.1998 № 350-XIV (зі змінами) «Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/350-14>.

14. Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV (зі змінами) «Про місцеві державні адміністрації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

15. Закон України від 11.07.2001 № 2625-III (зі змінами) «Про органи самоорганізації населення». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>.

16. Закон України від 18.01.2001 № 2235-III (зі змінами) «Про громадянство України»: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.

17. Закон України від 05.04.2001 № 2365-III (зі змінами) «Про політичні партії в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>.

18. Закон України від 30.06.2004 № 1932-IV (зі змінами) «Про Центральну виборчу комісію». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1932-15>.

19. Закон України від 29.06.2004 №1906-IV (зі змінами) «Про міжнародні договори України»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>.

20. Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV (зі змінами) «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>.

21. Закон України від 22.02.2007 № 698-V (зі змінами) «Про Державний реєстр виборців». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/698-16>.

22. Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI (зі змінами) «Про Регламент Верховної Ради України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>.

23. Закон України від 08.07. 2011 № 3671-VI (зі змінами) «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>.

24. Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI (зі змінами) «Про центральні органи виконавчої влади». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.

25. Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (зі змінами) «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.

26. Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI (зі змінами) «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>.

27. Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII (зі змінами) «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.

28. Закон України від 27.02.2014 № 794- VII (зі змінами) «Про Кабінет Міністрів України» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.
29. Закон України від 15.04.2014 №1207-VII (зі змінами) «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>.
30. Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (зі змінами) «Про прокуратуру». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
31. Закон України від 14.07.2015 № 595-VIII «Про місцеві вибори»: (Закон втратив чинність, крім положень щодо організації та проведення повторних, проміжних, додаткових виборів і заміщення депутатів, обраних у багатомандатному виборчому окрузі, повноваження яких достроково припинені, що діють до наступних чергових або позачергових виборів депутатів місцевих рад). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-19>.
32. Закон України від 05.02.2015 № 157–VIII (зі змінами) «Про добровільне об'єднання територіальних громад». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.
33. Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII (зі змінами) «Про Рахункову палату». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/576-19>.
34. Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (зі змінами) «Про Вищу раду правосуддя». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>.
35. Закон України від 02.06.2016 № 1402- VIII (зі змінами) «Про судоустрій і статус суддів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
36. Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII (зі змінами) «Про Конституційний Суд України»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>
37. Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII (зі змінами) «Про Конституційний Суд України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>.
38. Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII «Про національну безпеку України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
39. Закон України від 07.06.2018 № 2447-VIII (зі змінами) «Про Вищий антикорупційний суд». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>.
40. Закон України від 19.12.2019. № 396-IX «Виборчий кодекс України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/396-IX>.
41. Закон України від 04.11.1991 № 1777-XII (зі змінами) «Про державний кордон України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>.
42. Закон України від 25.06.1992 №2494-XII (зі змінами) «Про національні меншини в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>.
43. Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII (зі змінами) «Про статус народного депутата України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>.
44. Закон України від 04.04.1995 № 116/95-ВР (зі змінами) «Про комітети Верховної Ради України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/116/95-вр>.
45. Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР (зі змінами) «Про місцеве самоврядування в Україні»: URL: [https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97- %D0%B2%D1%80](https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80).
46. Закон України від 23.12.1997 № 776/97-ВР (зі змінами) «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини». URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97- %D0%B2%D1%80](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80).
47. Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР (зі змінами) «Про Раду національної безпеки і оборони України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183/98-вр>.
48. Закон України від 23.12.1998 № 350-XIV (зі змінами) «Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/350-14>.
49. Закон України від 09.04.1999 № 586–XIV (зі змінами) «Про місцеві державні адміністрації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

50. Закон України від 11.07.2001 № 2625–III (зі змінами) «Про органи самоорганізації населення». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>.
51. Закон України від 18.01.2001 № 2235-III (зі змінами) «Про громадянство України»: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
52. Закон України від 05.04.2001 № 2365- III (зі змінами) «Про політичні партії в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>
53. Закон України від 30.06.2004 № 1932-IV (зі змінами) «Про Центральну виборчу комісію». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1932-15>.
54. Закон України від 29.06.2004 №1906-IV (зі змінами) «Про міжнародні договори України» : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>.
55. Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV (зі змінами) «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>.
56. Закон України від 22.02.2007 № 698-V (зі змінами) «Про Державний реєстр виборців». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/698-16>.
57. Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI (зі змінами) «Про Регламент Верховної Ради України»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>.
58. Закон України від 08.07. 2011 № 3671-VI (зі змінами) «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>.
59. Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI (зі змінами) «Про центральні органи виконавчої влади». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.
60. Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (зі змінами) «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
61. Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI (зі змінами) «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>.
62. Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII (зі змінами) «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.
63. Закон України від 27.02.2014 № 794- VII (зі змінами) «Про Кабінет Міністрів України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.
64. Закон України від 15.04.2014 №1207-VII (зі змінами) «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>.
65. Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (зі змінами) «Про прокуратуру». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
67. Закон України від 05.02.2015 № 157–VIII (зі змінами) «Про добровільне об’єднання територіальних громад». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.
68. Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII (зі змінами) «Про Рахункову палату». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/576-19>.
69. Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (зі змінами) «Про Вищу раду правосуддя». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>.
70. Закон України від 02.06.2016 № 1402- VIII (зі змінами) « Про судоустрій і статус суддів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
71. Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII (зі змінами) «Про Конституційний Суд України»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>
72. Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII (зі змінами) «Про Конституційний Суд України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>.
73. Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII «Про національну безпеку України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.

74. Закон України від 19.12.2019 № 396-IX «Виборчий кодекс України»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/396-IX>.

75. Закон України від 07.06.2018 № 2447-VIII (зі змінами) «Про Вищий антикорупційний суд». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>.

76. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р./ ВВР України. 2003. NN 40-44.Ст.356.

Базова література

1. Аверьянов В.Б. Органи виконавчої влади в Україні. К.: Ін Юре, 2019. 253 с.
2. Афанасьєва М.В., Бальцій Ю.Ю., Батан Ю.Д. [та ін.]. Конституційне право України: прагматичний курс : навч. посіб. / за заг. ред. М.В. Афанасьєвої, А.А. Єзерова ; тех. ред. Ю.Д. Батан. Одеса : Юридична література, 2017. С. 256.
3. Батанов О.В. Муніципальна влада в Україні: проблеми теорії та практики. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2010. С.656.
4. Александров Ю.В. Кримінальне право К.: МАУП, 2008.326 с.
5. Балакірева С.Р. Конституційне право України К. : Атіка, 2015. 210 с.
6. Білошкурська З.П., Машковська Л.В., Поліщук О.А., Коваленко-Чукіна І.Г. Правознавство. Навчальний посібник. Умань. ВПЦ. «Візаві». 2019. 739 с.
7. Бойко М.Д. Трудове право України. Курс лекцій: навч. посіб. К.: Олан, 2015. 335с.
8. Гіренко І.В., Білошкурська З.П., Машковська Л.В., Поліщук О.А., Коваленко-Чукіна І.Г. Земельне право. Підручник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. 711 с.
9. Голосніченко І.П. Адміністративне право в Україні К.: Атіка, 2010. 198 с.
10. Грошевий Ю.М. Органи судової влади в Україні. К.: Ін Юре, 2014. 20 с.
11. Калітенко О.М. Цивільне та сімейне право України .Х.: Одісей, 2013. 640 с.
12. Конституційне право України : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / Л. К. Байрачна та ін.] ; за ред. В. П. Колісника та Ю. Г. Барабаша. Х. Право. 2010. С. 415.
13. Копейчиков В.В. Основи конституційного права України .К.: Хрінком Інтер, 2014. 287с.
14. Кравченко В.В. Правознавство. К.: Атіка, 2014. 560 с.
14. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави: навч. посібник / П.М.Рабінович. 12-е вид. К. : Атіка, 2012. С. 158.
15. Логінова М.О. Основи правознавства. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 568 с.
16. Пастухова В.П. Основи правознавства. К.: Алеута. 2013. 377с.
17. Прокопенко В.І. Трудове право України. Х.: Консум, 2015. 528 с.
18. Савченко А.В. Сучасне кримінальне право України. К.: Вид. Паливода А.В., 2014. 640 с.
19. Савчин М.В. Конституційне право України : підручник / відп. ред. М.О. Баймуратов. К. : Правова єдність, 2009. С. 1008
20. Стефанчук Р.О. Цивільне право України. К.: Прецедент, 2013. 448 с.

Інформаційні ресурси

Офіційні веб-сайти органів державної влади України

1. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. URL: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.
2. Президент України: офіційне інтернет-представництво. URL: <http://www.president.gov.ua/>
1. Рахункова палата України: офіційний сайт. URL: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>
2. Національний банк України: офіційне інтернет-представництво. URL: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
5. Урядовий портал: єдиний веб-портал виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>.

Пошукові правові системи

1. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт: Законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index>
2. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт: Законотворча діяльність Верховної Ради України: Законопроекти: URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2.
3. Президент України: офіційне інтернет-представництво: Офіційні документи. URL: <http://www.president.gov.ua/documents>.
4. Урядовий портал: єдиний веб-портал виконавчої влади України: Нормативно-правова база: База документів: Пошук документів за реквізитами. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search>
5. Офіційний вісник України: Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України. Режим доступу до електронних документів: <http://ovu.com.ua/>.
6. Національний банк України: офіційне інтернет-представництво: Законодавство. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65247&cat_id=36580
7. Національний банк України: офіційне інтернет-представництво: Публікації: Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності: Додаток до журналу. Вісник Національного банку України. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=67406
8. Право. Украина: інформаційно-правова система: Документи: Нормативно-правові документи. URL: <http://www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/document.html>.

Бібліотечно-бібліографічні ресурси

1. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт: Бібліотечно-бібліографічні ресурси: Бібліографічний моніторинг. URL: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.
2. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт: Бібліотечно-бібліографічні ресурси: Бібліотечні Інтернет-ресурси. URL: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: Інтернет-сторінка. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: Система каталогів і картотек. URL: http://www.nbuv.gov.ua/db/library_db.html.
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: пошукова система сайту: Система каталогів і картотек: Каталог книжкових видань: Пошук у електронному каталозі. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/db/opac.html>.
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: пошукова система сайту: Система каталогів і картотек: Електронний фонд (тематичні та видові зібрання публікацій): Електронна бібліотека авторефератів дисертацій: Пошук у електронній бібліотеці авторефератів дисертацій. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ard.html>.
7. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт. URL: <http://www.nplu.org/ua/resources/resources.htm>.
8. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт: Політематична база даних статей з періодичних видань. URL: <http://analitic.nplu.org/>.
9. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт: Політематична база даних статей з періодичних видань: стара версія пошуку. URL: <http://dio.nplu.org/>.
10. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт: Каталог статей зі збірників наукових праць. URL: <http://stt.nplu.org/>.
11. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника: веб-сайт. URL: <http://www.lsl.lviv.ua>.
12. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка: веб-сайт. URL: <http://library.lnu.edu.ua/ver2/index2.php>.